

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/48/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122011209
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3122011209.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Juraja Valáška a Mgr. Jána Odnogu na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. júna 2023 prejednal odvolanie prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín, v trestnej veci obžalovaného A. B. C., nar. X.X.XXXX v A., trvale bytom D. E., C. F. G. XXXX, ktoré podala proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/68/2022 zo dňa 30.3.2023 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátorky z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/68/2022 zo dňa 30.3.2023 bol obžalovaný A. B. C. uznaný vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písmeno b) Trestného zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písmeno c) Trestného zákona, pretože ako nevlastný otec v presne nezistenej dobe približne v roku 2012 v mieste spoločného trvalého bydliska na adrese D. E., C. F. G. XXXX sexuálne zneužil svoju nevlastnú maloletú dcéru H. C., nar. XX.XX.XXXX tým spôsobom, že ju počas kúpania viackrát hladkal prstami v oblasti vagíny a klitoris a počas sušenia ju štekliil v oblasti genitálií a následne v presne nezistenej dobe približne v mesiaci september 2021 v mieste spoločného trvalého bydliska na adrese D. E., C. F. G. XXXX maloletú počas sledovania televízie hladkal medzi nohami v oblasti genitálií cez pyžamo a taktiež v mesiaci september roku 2021 počas toho, ako maloletej masíroval chodidlo, si toto minimálne trikrát priložil do oblasti svojho pohlavného údu, z čoho dostal erekciu, kde raz sa nahým pohlavným údom dotkol nahého chodidla maloletej a takto konal hoci vedel, že maloletá v tej dobe nedovŕšila vek 15 rokov.

Bol za to odsúdený podľa § 201 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. j), l), n), 38 ods. 2, 3 a 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky. Podľa § 49 odsek 1 písmeno a) a § 51 odsek 1, odsek 2 Tr. zák. bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním počas skúšobnej doby. Zároveň mu podľa § 51 odsek 4 písmeno j) Tr. zák. bola uložená povinnosť spočívajúca v podrobení sa v skúšobnej dobe psychoterapie alebo zúčastnení sa na psychologickom poradenstve.

Tento rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho prokurátorka napadla odvolaním v neprospech obžalovaného čo do výroku o treste, ktoré zahlásila do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení napadnutého rozsudku.

V písomných dôvodoch odvolania prokurátorka uviedla, že sa nestotožňuje najmä s uložením podmienenečného trestu odňatia slobody obžalovanému, ktorý nezohľadňuje charakter spáchanej trestnej činnosti. Ustanovenie § 201 Tr. zák. chráni mravný a fyzický vývin detí mladších ako 15 rokov pred rôznymi útokmi na ich sexuálnu nedotknuteľnosť. Obžalovaný páchal trestnú činnosť na svojej nevlastnej dcére, keď mala omnoho nižší vek a o túto sa staral od 2 rokov jej veku. Poukázala aj na psychologický znalecký posudok PhDr. Magdalény Krasulovej, z ktorého vyplýva, že maloletá vnímala konanie obžalovaného ako nepríjemné, nežiaduce, na spomienky reaguje so zvýšenou negatívnou

afektivitou a lakrymozitou. Dôveru má k obžalovanému zníženú a v budúcnosti môže mať zníženú dôveryhodnosť všeobecne k mužskému pohlaviu. Súd prvého stupňa sa neriadil všetkými zásadami pre ukládanie trestov uvedenými v § 34 ods. 1 a 4 Tr. zák. S prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu zohľadňujúce závažný charakter trestnej činnosti a to, že sa jedná o zločin, znamená, že podmienený trest odňatia slobody nezodpovedá princípu individuálnej a generálnej prevencie a neplní účel trestu v zmysle § 34 Tr. zák. Uložený trest nezodpovedá ani zákonným požiadavkám proporcionality, primeranosti a spravodlivosti, neodradí ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestnej činnosti a u ostatných členov spoločnosti neposilní pocit právnej istoty a spravodlivosti. Funkciu a účel trestu by mohol splniť iba trest nepodmienečný. Z uvedených dôvodov navrhla, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a následne sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obžalovanému primeraný a spravodlivý trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby uvedenej v § 201 ods. 2 Tr. zák. so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

K odvolaniu prokurátorky sa písomne vyjadril aj obžalovaný, ktorý prostredníctvom obhajcu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny, vydaný v súlade so zákonom a v celom rozsahu sa s ním stotožňuje. Poukázal na svoju rodinnú situáciu. Naďalej žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou Mgr. I. C. spolu s dcérou (poškodenou) a synom A. B. C., ktorý má zdravotné ťažkosti, diagnostikovaný aspergerov syndróm, je nesamostatný, náročný na starostlivosť rodičov, z ktorého dôvodu poberá jeho manželka peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím mesačne vo výške 369,36 Eur. Tiež jeho manželka je poberateľkou invalidného dôchodku mesačne vo výške 266,50 Eur. Ďalej uviedol, že spláca hypotekárny, ako aj spotrebný úver mesačnými splátkami vo výške takmer 500,- Eur, stará sa o dom, drevo na kúrenie, o motorové vozidlá, záhradu, domáce zvieratá, mesačne zarába priemerne 1200,- Eur. Z dôvodu zdravotného stavu jeho manželky, táto nie je schopná danú starostlivosť zabezpečiť. Prípadný výkon trestu odňatia slobody by mal negatívny vplyv pre celú rodinu a táto by sa dostala do existenčných problémov, obžalovaný by tiež prerušil kontakt so svojim synom, s ktorým má blízky vzťah. Poukázal aj na to, že ku skutku došlo v roku 2012 a v septembri 2021, pričom po celý čas aj v dnešnej dobe poškodená žije s ním a matkou v spoločnej domácnosti. Majú spolu normálny vzťah napriek udalosti, ktorá sa stala. Poškodenej sa podarilo uspieť na prijímacích skúškach na gymnázium v Trenčíne, kde dosahuje dobré výsledky, čo tiež dokazuje, že jeho konanie ju negatívne nepoznačilo. Navyiac zo záverov psychiatrického znaleckého posudku vyplýva, že netrpí žiadnou sexuálnou deviáciou ani sexuálnou úchylkou, jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný a znalec mu neodporučil uloženie žiadneho ochranného liečenia. Podľa znalca prognóza, že by sa v budúcnosti dopustil identického konania, je minimálna až nulová. Poukázal aj na to, že u poškodenej neboli podľa záverov znaleckého dokazovania zistené následky ani prejavy traumy, či traumatizácie, nebola zistená patologická symptomatológia v zmysle traumatickej poruchy, resp. symptómy Posttraumatickej stresovej poruchy. U poškodenej nie je prítomná zvýšená prítomnosť negatívnych psychických príznakov, ktoré by priamo súviseli s prežitými udalosťami. Vzhľadom na to navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

K odvolaniu prokurátorky sa písomne vyjadrila aj poškodená, ktorá prostredníctvom opatrovníka uviedla, že žiada vo veci spravodlivo rozhodnúť tak, aby súdne rozhodnutie nemalo negatívny vplyv na jej rodinu, nakoľko obžalovaný je jej najbližšia rodina a súčasne živiť. Pri rozhodovaní by sa mala zohľadniť osoba obžalovaného a možnosti jeho nápravy, ktoré boli odborným skúmaním vyhodnotené ako veľmi dobré s takmer nulovou možnosťou identického konania v budúcnosti.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní:

- Prítomný prokurátor krajskej prokuratúry sa pridrižoval v celom rozsahu písomných dôvodov odvolania podriadenej prokurátorky a navrhol, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. uložil obžalovanému primeraný nepodmienečný trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby, prípadne aj s aplikáciou ustanovenia § 39 Tr. zák., avšak len v medziach odseku 4.
- Obhajca obžalovaného sa v plnom rozsahu pridrižoval písomného vyjadrenia k odvolaniu prokurátora a navrhol, aby odvolací súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietol. Dodal, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by malo negatívny vplyv na rodinu obžalovaného. Poukázal aj na písomné vyjadrenie opatrovníka maloletej poškodenej, z ktorého vyplýva, že uloženie nepodmienečného trestu nie je ani v jej záujme.
- Obžalovaný súhlasil s tým, čo uviedol jeho obhajca.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku (o treste), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, pričom dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba a odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Výrok o vine urobil súd prvého stupňa po tom, čo postupom podľa § 257 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe.

Podstatou odvolania prokurátorky bola najmä neprimeraná miernosť uloženého trestu, ktorý mal byť podľa prokurátorky nepodmienečný. Oproti pôvodnému návrhu prokurátorky, prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí súhlasil prípadne i s uložením trestu v zmysle § 39 Tr. zák., avšak zníženého maximálne o jednu tretinu.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že u obžalovaného zistil tri poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), l), n) Tr. zák., teda že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, k spáchaniu trestného činu sa priznal a tento úprimne oľutoval a že napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom tým, že urobil na hlavnom pojednávaní vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom nezistil žiadnu priťažujúcu okolnosť. Zároveň dospel k záveru, že u obžalovaného by uloženie trestu v zákonom určenej trestnej sadzbe vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného bolo neprimerane prísne, z ktorého dôvodu aplikoval aj ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák.

Odvolací súd úvodom uvádza, že sa plne stotožnil s názorom súdu prvého stupňa nielen pokiaľ ide o druh a výmeru uloženého trestu odňatia slobody, ale aj podmienečného odkladu jeho výkonu za súčasného uloženia probačného dohľadu, ako aj správne určenom pomere poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovaného (čo prokurátorka inak ani nenamietala). Súd prvého stupňa sa dôsledne riadil všetkými zásadami pre ukládanie trestov v zmysle § 34 Tr. zák. a správne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadal najmä na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosti nápravy, pričom trest uložil podľa § 201 ods. 2 Tr. zák., avšak mimoriadne znížený za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., ktoré ustanovenie súd prvého stupňa aj podľa názoru odvolacieho súdu správne aplikoval, pričom pri ukladaní trestu zároveň rešpektoval aj ustanovenie § 39 ods. 3 písm. d) Tr. zák. Odvolací súd preto nezistil žiadny dôvod pre zrušenie napadnutého rozsudku vo výroku o treste z dôvodu jeho nesprávnosti (§ 321 ods. 1 písm. d/ Tr. por.) alebo neprimeranej miernosti (§ 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por.).

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

U obžalovaného správne súd prvého stupňa zistil tak mimoriadne okolnosti prípadu, ako aj mimoriadne pomery obžalovaného.

Vo všeobecnosti za pomery páchatel'a (v podstate za pomery osobitného zreteľa) treba považovať rodinné a osobné pomery, ktoré sú v stave u každého páchatel'a pri uložení trestu vyvolať osobitne citeľný dopad. V podstate ide o pomery (rodinné, osobné), ktoré existujú nie v čase páchania činu, ale v čase ukládania trestu a za takéto pomery páchatel'a treba považovať predovšetkým narušený zdravotný stav, starostlivosť o rodinu a skutočnú odkázanosť viacerých osôb na príjem zo zárobkovej činnosti páchatel'a, či zdravotný stav členov rodiny. V prípade obžalovaného nepochybne zdravotný stav jeho syna a nutnosť zvýšenej starostlivosti o neho, tiež zdravotný stav jeho manželky, ktorá je invalidná dôchodkyňa, ako aj skutočnosť, že obžalovaný je živiteľom rodiny a stará sa aj o ďalšie záležitosti rodiny (dom, záhrada, zvieratá), platí vo významnom rozsahu hypotekárny a spotrebný úver, predstavujú u neho také mimoriadne pomery, pre ktoré by ujmu v podobe uloženia nepodmienečného trestu v zákonnej

trestnej sadzbe (minimálne 7 rokov, prípadne zníženého o jednu tretinu) prežíval nielen on, ale aj jeho rodina citeľne, ťažšie ako v prípade iných páchatel'ov, u ktorých takéto pomery neexistujú.

V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje aj na zásadu personalitu trestu vyjadrenú v ustanovení § 34 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorej má trest postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Pokiaľ ide o okolnosti prípadu, z hľadiska použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. sa jedná o všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie povahy, charakteru, závažnosti a následkov trestného činu, vrátane možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita, ktorou boli naplnené, výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov, a preto odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Za okolnosti prípadu, ktoré by si zasluhovali osobitnú pozornosť a ktoré by umožňovali aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák., možno v niektorých prípadoch považovať aj viac významných poľahčujúcich okolností, medzi nimi z hľadiska možnosti nápravy páchatel'a aj jeho priznanie sa k trestnému činu a jeho úprimné oľutovanie, súčasne pri nedostatku priťažujúcich okolností, ako tomu tak je aj v prejednávacom prípade.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu u obžalovaného je daná okrem vyššie uvedeného existencia takých mimoriadnych okolností prípadu, ktorá odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu.

Obžalovaný bol uznaný vinným, že maloletú „iným spôsobom sexuálne zneužil“, nešlo o súlož s maloletou. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu sp. zn. R 17/1982, za iný spôsob sexuálneho zneužitia sa považujú len intenzívnejšie zásahy do pohlavnej sféry poškodených ako napríklad ohmatávanie prsníkov alebo pohlavných orgánov, orálny styk, bozkávanie prirodzenia a pod., ktoré smerovali k sexuálnemu vzrušeniu páchatel'a.

Nie je zrejme sporné, že Trestný zákon v ustanovení § 201 ods. 1 z hľadiska trestnej sadzby nerozlišuje medzi pohlavným zneužitím spáchaným súložou a iným spôsobom. Z uvedeného možno vyvodit' len jeden záver, a to, že zákon z hľadiska trestu pre páchatel'a tohto trestného činu kladie na rovnakú úroveň súlož a iný spôsob sexuálneho zneužitia. Aj z uvedeného podľa názoru súdu vyplýva, že iný spôsob sexuálneho zneužitia musí byť takej intenzity, ktorá výraznejším spôsobom zasahuje do pohlavnej sféry poškodenej. Nemusi ísť však o rovnakú intenzitu, ako by tomu bolo pri súlož. Nižšiu intenzitu, ako i ďalšie okolnosti spáchania trestného činu však následne súd môže zhodnotiť pri ukladaní trestu. Intenzita zásahu páchatel'a do pohlavnej sféry poškodenej sa napokon nepochybne prejavuje aj v spôsobených následkoch.

V tomto smere odvolací súd prihliadol k tomu, že konanie obžalovaného bolo výrazne nižšej intenzity, akoby tomu bolo v prípade vykonania súlož s maloletou. Tiež správne súd prvého stupňa prihliadol k tomu, že u poškodenej neboli zistené žiadne závažné následky z konania obžalovaného. Nebola zistená traumatizácia poškodenej, ani existencia či znaky svedčiace o posttraumatickej stresovej poruche. Poškodená riadne napreduje aj v rámci svojho vzdelávania, keď bola prijatá na gymnázium, pričom od spáchania skutku aj naďalej býva v spoločnej domácnosti s obžalovaným, ako aj svojou matkou, v čom prejavila vôľu aj pokračovať.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa tak odvolací súd dospel k záveru, že mimoriadne znížený trest odňatia slobody za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 3 roky je trestom primeraným, zákonným, spravodlivým, je uložený v súlade so zásadou individualizácie trestu a zároveň napĺňa všetky funkcie tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

Za správny považoval odvolací súd aj záver súdu prvého stupňa o tom, že výkon trestu odňatia slobody u obžalovaného nie je nevyhnutný a sú splnené podmienky v zmysle § 49 ods. 1 písm. a) a § 51 ods. 1 Tr. zák. na jeho podmienený odklad za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v dvojročnej skúšobnej dobe, ktorej trvanie považoval aj odvolací súd za primerané. Nestotožnil sa teda s odvolacou námietkou prokurátorky, že jedine nepodmienený trest odňatia slobody môže splniť svoj účel. Odvolací súd opätovne zvyrazňuje, že u obžalovaného výrazným spôsobom prevažovali poľahčujúce okolnosti nad priťažujúcimi (v pomere 3:0), pred spáchaním trestného činu viedol riadny život, je riadne zamestnaný a riadne sa stará o svoju rodinu, aj o poškodenú. Za významné tiež považoval

odvolací súd závery znaleckého dokazovania Centra duševného zdravia, s.r.o., ktorého znalec nezistil u obžalovaného existenciu žiadnej sexuálnej deviácie, z psychiatrického hľadiska obžalovaného nepovažuje za nebezpečného pre spoločnosť, prognóza obžalovaného z hľadiska skúseností a rozvoja medicínskej vedy všeobecne a sexuológie zvlášť, ako aj z hľadiska mnohoročnej skúsenosti znalca je dobrá, pričom riziko, že sa obžalovaný v budúcnosti dopustí identického konania ako v prejednávanom prípade, je minimálne až nulové.

Odvolací súd ďalej prihliadol aj podľa jeho názoru k tej významnej skutočnosti, že obžalovaný sa nielen priznal k spáchaniu stíhanej trestnej činnosti a túto úprimne oľutoval, ale bol ju sám aj oznámiť príslušnému orgánu, pričom bez významu nie je, že oznámil aj trestnú činnosť, ktorej sa dopustil ešte v roku 2012, kedy mala poškodená iba 5 rokov a o ktorej vedel iba on sám. I táto skutočnosť svedčí o skutočnom prejave ľútosti svojej trestnej činnosti a dáva vysoký predpoklad, že obžalovaný v budúcnosti povedie riadny život a obdobnej trestnej činnosti sa už nedopustí. K uvedenému mu nepochybne napomôže aj vo výroku uložená povinnosť podľa § 51 ods. 4 písm. j) Tr. zák. podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve.

Z týchto dôvodov preto uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky s probačným dohľadom nemožno považovať za neprimerane mierny a uložený v rozpore so zásadami ukladania trestov (§ 34 Tr. zák.).

Z hľadiska vyššie uvedených skutočností preto i odvolací súd dospel jednoznačne k záveru, že u obžalovaného z hľadiska naplnenia všetkých zásad ukladania trestov, podmienený trest odňatia slobody spĺňa svoj účel sledovaný v § 34 ods. 1 Tr. zák.

Uložený trest v rámci individuálnej prevencie vytvorí vhodné podmienky na výchovu obžalovaného k tomu, aby viedol riadny život, a v rámci generálnej prevencie dostatočným spôsobom zabezpečí aj odradenie ostatných potenciálnych páchatelov od páchania trestných činov a tiež dodá pocit právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.